

СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ВТІЛЕННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ СХОДУ У СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ТВОРАХ ПРОЗОВОЇ ФОРМИ

Анотація

Стаття присвячена аналізу використання стилістичних засобів виразності на лексичному та синтаксичному рівнях у сучасному англomовному літературному дискурсі – на прикладах романів «Шантарам» Грегори Робертса та «Мемуари Гейші» Артура Голдена як способів втілення художнього образу Сходу та відтворення національного колориту у свідомості реципієнта. Розглядаються приклади класичних стилістичних засобів виразності, таких як: слова-реалії, метафора, епітет, гіпербола, оксиморон, слова-антоніми і порівняння; синтаксичні засоби: інверсія, повтор, анафора, апосіопезис. Висвітлений суттєвий вплив стилістичних засобів виразності в англomовному дискурсі прози на створення художнього образу східних країн.

Ключові слова: стилістичний засіб, художній образ, Схід, англomовний літературний дискурс, національний колорит.

Актуальність статті. Лексичний склад англійської мови постійно збагачується, що уможливило створення нових, яскравих та неповторних художніх образів, які відображатимуть специфіку тематики твору, зокрема втілення художнього образу Сходу. Створення художнього образу в сучасному англomовному дискурсі стилістичними засобами виразності є предметом дослідження даної розвідки та перебуває на стадії вивчення, в цілому, оскільки втілення сучасного художнього образу, який залежить від прогресивних соціальних процесів та культурних трансформацій, вимагає дедалі глибшого його осмислення і реалізації у рамках розвитку сучасної культури сьогодення. Через стилістичні засоби виразності, сучасні автори передають позамовний реальний світ, мінливі соціальні явища людського життя, стрімку зміну традиційних понять на принципово нові, спонукаючи читача до їх осмислення. Тож правильне трактування використання стилістичних засобів допоможе поглиблено зрозуміти ідею автора твору, яка розкривається через втілення художнього образу.

Постановка проблеми. Одними з найважливіших способів втілення художнього образу є використання автором стилістичних засобів, які є основними інструментами, без яких важко уявити створення комплексного художнього образу. Стилiстичні засоби літературно збагачують твір і роблять його унікальним. Теоретичною базою дослідження послужили роботи таких науковців, як Л. П. Єфімов, О. Ю. Дубенко, І. А. Бехта та інших. Інтерес до тематики Сходу та його культури залишається актуальним через те, що Схід завжди був протилежністю Заходу, з принципово відмінними рисами устрою суспільства, культури, побуту та світосприйняття. Відображення різнопланового, насиченого і яскравого художнього образу Сходу у англomовному дискурсі прози ХХІ століття є релевантним в умовах нової парадигми сучасних літературних дискурсів. Вперше у Британській культурі інтерес до сюжетів і образів східної тематики прокидається починаючи з епохи Середньовіччя. Далі східна тематика з'являється у творах англійських письменників доби Відродження, зокрема у Дж. Чоссера, У. Шекспіра, А. Бена та інших, які надали східним мотивам у своїх творах майже казкового і містичного характеру. У ХІХ столітті за епохи Романтизму культура Британії наповнилась новими східними мотивами за рахунок ведення колоніальної політики, що стало джерелом натхнення для відображення художнього образу багатьма письменниками – Р. Кіплінгом, О. Вальдом, Дж. Байроном, Г. Хаггардом та іншими. Незважаючи на попередні літературні досягнення у створенні художнього образу Сходу стилістичними засобами, в англomовному дискурсі, письменники сьогодення продовжують підбирати найкращі стилістичні варіанти для відтворення національного колоритного художнього образу. Їх твори збагачені сучасною лексикою, що відображує реалії життя Сходу, зокрема неологізмами, реаліями і сленгом; позитивні і негативні сторони виявляються за допомогою оксиморона та гіперболи. Притаманне сучасним авторам заглиблення у внутрішній світ героїв і висвітлення філософських ідей – втілюється риторичними запитаннями, моно- та діалогами, невласне-прямим мовленням.

Мета статті полягає в аналізі створення художнього образу за допомогою стилістичних виражальних засобів на двох лінгвістичних рівнях – лексичному та синтаксичному, застосованих у романах східної тематики «Шантарам» Г. Робертса та «Мемуари Гейші» А. Голдена.

Реалізація мети передбачає виконання таких **завдань**:

- 1) проаналізувати реалії, як стилістичний виражальний засіб лексичного рівня;
- 2) виявити лексичні та синтаксичні стилістичні засоби виразності;
- 3) глибше осмислити авторський задум через втілення художнього образу стилістичними засобами виразності.

Основне викладення матеріалу. Відображення соціально-психологічного та соціально-культурного підґрунтя народу у літературному творі базується на способі вербалізації думки, тобто виборі форми його викладення. Східно-орієнтовані твори прозової форми найглибше відображають національні особливості народу у жанрах казок, легенд, повістей, зокрема пригодницьких романах та романах-подорожах. Завдяки різноманітним жанрам прозової форми авторами втілюються філософські ідеї Сходу, відображаються моральні та релігійні вчення, описується народна мудрість, притаманна східним національним культурам. Саме ці аспекти народного життя визначають національну ідентичність, яку водночас можна ототожнити з створенням художнього образу Сходу. Художній образ відображає читачеві мистецьке повідомлення автора, де вдало збережено відтворення аспектів дійсності. Це конкретно-чуттєва форма відтворення і осмислення реальності. Образ віддзеркалює реальність, одночасно створюючи новий світ, який реципієнт сприймає як справжній.

Дослідження сучасного англомовного літературного дискурсу має наукове та прикладне значення. Мова йде про використання засобів вербалізації у сучасних прозових творах, які у творчості письменників сьогодення набувають нового смислу. Наприклад, сучасній англомовній прозі притаманні гіпертекстуальність, тобто тенденція письма до нелінійності в сучасному мисленні: завдання читача полягає у розкритті логіки автора; самореференційність – центральний компонент сучасного англомовного літературного дискурсу, який відображено у специфічній наративній манері, тобто суттю тексту виступає оповідь [2, с. 14]. Іншою характерною рисою є звернення автора до свідомості чи підсвідомості, зазирнути у глибини психіки одного героя, чи широких мас, які блукають лабіринтами своєї психіки. Сучасній англомовній літературі характерні внутрішні монологи з елементами уявних діалогів одного героя з іншими, вживання прямого та непрямого мовлення. Часто часові форми, які застосовує автор, слугують для передачі змісту ідей і є творчою манерою автора.

Стилістичним засобом, який найбільш адекватно відтворює специфіку національної ментальності являються реалії. Вони виступають у функції етнокультурного маркера. Реалії визначаються як слова або словосполучення, які притаманні лише одному народу та їх культурному, побутовому чи соціальному життю і є абсолютно чужими іншим народам. Реалії не мають еквівалентів, а тому їх неможливо відтворити у іншомовному середовищі, оскільки вони представляють унікальні культурні явища. Усі реалії класифікуються на побутові, етнографічні, реалії природного світу, ономастичні реалії (антропоніми-топоніми) та інші.

Загалом, реалії які пронизують сучасний англомовний дискурс також можна класифікувати по групам. Побутові реалії створюють уявлення про те, як може виглядати звичайний індієць кожного дня: *dhoti* – пов'язка у чоловіків, що надягається на стегна; *kaftan* – довга шовкова мантія; *saris* – сарі, традиційний жіночий одяг; *turban* – тюрбан, головний убір [6, с. 11–61]. Детально змальовуються елементи жіночого національного вбрання Японії. *Пор:* *The broad obi tied around her middle was orange and yellow; obi* – обі, пояс золотавого кольору, який є елементом жіночого кімоно [5, с. 16].

Реалії підкреслюють відмінність одягу селянина і людини вищого соціального статусу, порівнюючи одного з героїв з самураєм – членом привілейованої феодалної касты Японії. *Пор:* *He didn't wear peasant clothing like the fishermen, but rather a man's kimono, with kimono trousers that made him look to me like the illustrations you may have seen of samurai* [5, с. 5]; *kimono* – національний костюм (як чоловіків, так і жінок).

Вводяться реалії на позначення індійської кулінарної традиції, які позначають назви фруктів та овочів, притаманні саме тій місцевості. *Пор:* *Rich fruits used in desserts and juices-paw paw, papaya, custard apples, mosambi, grapes, watermelon, banana, santra, and, in the season, four varieties of mango-were displayed across the whole surface of one wall in gorgeous abundance* [6, с. 24]. *Paw paw* - пау-пау (плоди родини азанові, бананові дерева), *mosambi* – мосамбі, (солодкий лайм), *santra* – сантра (різновид цитрусів).

Фігурують одиниці ваги на позначення дрібної торгівлі, якою займається у повсякденному житті кожен другий індієць, для того щоб підтримувати своє матеріальне становище. *Пор:* *Well, now I am telling... that tola charras, the one I was selling to you in hotel* [6, с. 17]. *tola* – тола; *одиниця виміру ваги (13,7 г.)*.

Побут тісно пов'язаний з культурою. Ці два поняття завжди крокують поруч, так як побут охоплює звичаї, обряди, традиції, які відображають особливості народу. Значною частиною культурного життя східних країн є проведення фестивалів та обрядів. Певне уявлення про культурні звичаї Японії формують наступні реалії: *The Obon* – Обон (триденне свято вшанування померлих); *Minatiza* – Мінаміза (назва театру у Кіото, який щорічно влаштовує вистави на честь вшанування Богів); *Inoe* – іное (відомий національний танок найдавнішої традиції); *Okia* - Окія, район місця проживання Гейш, представниць-символів культурних традицій Японії; *Okada house* – Окада, будинок, де торгували свічками та ладаном [5, с. 5, 51–53]. Опис сходів до каплиці не

обходиться без деталізації предметів інтер'єру. *Пор: Before us, a step led up to a platform covered with tatami mats* [5, с. 12]; *tatami mats* – килими татамі, килими якими застилають підлого у японських помешканнях.

Створення художнього образу індійського життя неможливо без використання етнографічних реалій. Перш за все, вони відтворюють релігійну картину життя Індії. Наприклад, автор вводить лексеми на позначення груп людей, які належать до різних релігійних вірувань: *Hindu* – індуси, *Muslim* – мусульмани, *Buddhist* – буддисти, *Jain* – джайни, *Animist* – анімісти; автор відзначає соціальну стратифікацію населення: *Brahmin* – браміні (люди вищої індійської касты) [6, с. 2].

Наведений ряд топонімів на позначення міст, районів, назв географічних об'єктів та архітектурних пам'яток культури, які своєю лише назвою створюють національний відтінок, які безпосередньо є частиною країни: *Pushkar, Cochin* – Пушкар, Кочін (назви міст Індії); *Colaba* – Колаба (район у місті Мумбії); *the Gateway of India Monument* - Ворота Індії (архітектурна пам'ятка у вигляді арки); *the gardens of Malabar* – Малабарські острови; *Manali* – Маналі (гірський курорт у Гімалаях) [6, с. 2–10]. Останні два поняття описують контрастну природу Індії, зображають східну і південну частини країни.

Назва роману «Шантарам» («Shantaram») належить до категорії ономастичних реалій. Автор дає назву роману у вигляді індійського ім'я «Shantaram», яке в перекладі з хінді означає «мирна людина». Назва одразу привертає увагу читача, навіюючи думки про щось східне, проте не розкриває одразу свого повного значення.

Для створення певного літературного фону, використовуються уривки з народних японських пісень, щоб підкреслити популярність певного роду чи жанру літератури тієї епохи:

Nemure yo, ii karei yo!
Niwa ya makiba ni
Tori mo hitsuji mo
Minna nemurelia
Hoshi wa mado kara
Gin no hikari o
Sosogu, kono yorul
Go to sleep, you good flounder!
When all are sleeping-
Even the birds and the sheep
In the gardens and in the fields –
The stars this evening
Will pour their golden light
From the window) [5, с. 12].

Розглянемо способи створення художнього образу на певних лінгвістичних рівнях – лексичному та синтаксичному. Зображальні засоби виразності, або тропи – це різні види образного вживання слів, фонем і словосполучень, які слугують для опису будь-чого та в основному, є лексичними. Тропи представляють метафори, гіперболи, епітети, порівняння та інші стилістичні зображальні засоби. Виразальні засоби, або фігури мови – це різновиди синтаксичних побудов, на кшталт паралельних конструкцій, повторів, інверсії, антитези, оксюморона і таких інших. Вони увиразнюють мову, роблять її більш емоційно забарвленою [1, с. 89]. Сучасна лінгвістика визначає ці два терміни по-новому, характеризуючи зображальні засоби виразності як парадигматичні, оскільки вони ґрунтуються на асоціативних зв'язках одного поняття чи словосполучення з іншим, яке є спорідненим або близьким до нього. Виразальні засоби виразності, на противагу, є синтагматичними, розташовуючись лінійно, від чого буде залежати їх стилістичний ефект [1, с. 89]. Проте, і тропи, і стилістичні фігури рівноцінно беруть участь у створенні образності.

Зображальні та виразальні засоби виразності є фундаментальними інструментами розкриття специфічних рис національних культур світу. Стилiстичні ресурси мови відіграють важливу роль у національно-культурному характері спілкування [3, с. 28].

Розглянемо у романах функціонування лексичних засобів виразності. Метафора – один з одних основних, часто вживаних компонентів створення образності, яка є результатом переносу назви одного об'єкта на інший на основі подібності. Метафора відіграє ключову роль у створенні художнього образу Індії, і передає дивовижну природу цієї країни. *Пор.: The wide sky shrank to a small arc of blue, and the way ahead or behind us dissolved into curves of green and gold, like curtains drawn across the living stage of the world* [6, с. 61]. Метафора «*sky shrank to a small arc of blue*» увиразнює опис індійського неба. Розгорнута метафора «*curves of green and gold*» підкреслює зелені і золоті фарби індійської природи, які порівнюються з фіранками.

Атмосфера на вулицях міста Бомбея, про яке йдеться у романі, передає метафора «*ballistic dance of buses, trucks, bicycles, cars, ox-carts, scooters, and people*» [6, с. 4]. Хаотичний рух транспортних засобів уподібнюється танку у парі з людьми. Машини уособлюються і рухаються у жвавому темпі у суміші з безликими масами населення.

Дитинство майбутньої гейші, проведене біля моря, зображує метафора «*the ocean was always blowing*». *Пор.: It stood near a cliff where the wind off the ocean was always blowing* [5, с. 2]. Океан вшановується як божество, маленька дівчинка звертається до нього як до істоти, що часто притаманно японській міфології.

Добре простежуються контрастні умови проживання японських слуг та хазяїв. У бідних були окремі одяг, предмети побуту, їжа. *Pop.: There were even separate toilets – an upper one for family and lower one for servants* [5, с. 23]. Неодноразово висвітлюється проблема соціальної нерівності населення. Молода гейша розуміє, що вона ніколи не зможе бути поряд з коханою людиною, причиною чого є соціальна безодня, яка існує між ними. *Pop.: there was such a gulf in social standing between us* [5, с. 72].

Порівняння дають можливість не тільки створити образ предметів і явищ, які описує автор. Вони також є лінгвокультурологічними представниками, оскільки в них віддзеркалюється специфічне національне образне мислення. Вони формують уявлення про зв'язок між предметами і явищами, які століттями закладалися у надрах національної свідомості [3, с. 28]. *Pop.: Suddenly an older woman, tall and knobby, like a bamboo pole, appeared in the doorway behind her* [5, с. 21]. Зовнішність жінки порівнюється з бамбуковою палицею «*like a bamboo pole*», однією з рослин-символів Японії, що навіть одразу уявлення про флору країни та тісний зв'язок з нею людини.

Гейші завжди супроводжували поважних осіб, тримаючись по двоє осіб з кожного боку. Одна з гейш порівняла цю традицію так, наче чоловік несе пару відер, залишаючись в центрі дійства: *Pop.: Mr. Bekku led us by our elbows again, as if we were a couple of buckets* [5, с. 20].

Легкість і відкритість Індії до її гостей демонструється у порівнянні стану головного героя з мусонним вітром у Малабарських садах. *Pop: I stood there on the trample street, beneath the baked blue bowl of Bombay sky, and my heart was as clean and hungry for promises as a monsoon morning in the gardens of Malabar* [6, с. 2]. Зображується жвавість та спритність місцевих вуличних торговців, які так і приваблюють туристів біля своїх яток: *Pop.: The many customers crowded around his stall purchased the leaves as fast as his dexterous hands could fill them* [6, с. 7].

Епітети допомагають у створенні художнього образу, і передають унікальну атмосферу, красу, смак сходу: «*supernatural colours*», «*incomparable beauty*», «*extravagant variety*», «*liberated, unconstrained spirit*» [6, с. 2–11].

Гіпербола – це підкреслене посилення певної характеристики об'єкта, явища [4, с. 46]. Гіпербола посилює експресивність, надає позитивний чи негативний ефект висловлюванню. Доброзичливість та позитивний настрій жителів Індії виявляється у реченні: *And there were more smiles in the eyes on those crowded streets than in any other place I'd ever known* [6, с. 11], де гіперболою є «*in any other place I'd ever known*», це слова головного героя, який підкреслює що більше ніде у Світі не зустрічав таких щирих посмішок.

Іншу сторону життя серед хащ висвітлено у рядку *the ragged misery of the slum, heartbreak all the way to the horizon* [6, с. 3], яка посилює скрутне становище великої частини населення країни. Гіпербола підкреслює масштабність одного з міст Китаю, з його широкими вулицями та величезними будівлями, разючими, наче дно океану, яке лякає саму жительку, головну героїню твору. *Pop.: I preferred it to being cast out alone into that great expanse of streets and buildings, as foreign to me as the bottom of the sea* [5, с. 20].

Схід – це світ контрастів, де можливі неможливі речі. Створити саме художній образ протилежності авторові допомагає лексичний стилістичний прийом оксиморон. Оксиморон – це контрастне поєднання двох понять, які семантично неможливо скомбінувати. В результаті об'єкт чи явище отримує непритаманний своїй сутності відтінок [4, с. 67]. Наприклад, елегантність одного з громадських закладів харчування, у очах туристів була занепалою, проте водночас розкішною. *Pop.: A faded but still sumptuous elegance struck and held the eyes of all who walked through those wide arches into Leopold's little world of light, colour, and richly panelled wood* [6, с. 24].

Поряд з оксимороном, контрасти створюють слова-антоніми. У кожного міста є свої «темні» справи, жваве ведення підпільного бізнесу в одному з осередків міста Бомбей, пов'язаного з розповсюдженням наркотиків, підробкою документів, та іншим, підкреслюють антоніми «*upstairs and down*», «*inside and outside*». *Pop.: Yet a peculiar dialectic applied to the relationships between upstairs and down, inside and outside the restaurant, and governed all of the business transacted there* [6, с. 25].

Антонімічні пари наводять думки про колишню красу пишних вражаючих будівель і руйнівну брудну та сучасність. *Pop.: Stone facades, which had once been splendid and impressive, were crumbling, grimed, and patched with haphazard necessity* [6, с. 40].

Синтаксичні стилістичні прийоми задають твору ритмічний тон та посилюють виразність мови. Стилістичний прийом повтору задає ритм і зосереджує увагу читача на ключових словах. Повтор слова «*short*» у перших двох випадках означає «довжину», в останньому – тривалість. Автор намагається описати ставлення сучасних дівчат до кохання, порівнюючи його з оджею *та зачіскою*. *Pop.: Young Indian chicks from middle-class families are wild about change, yaar. They're educated, and they're ready for short hair, short dresses, and short love affairs* [6, с. 48].

Слова «*chewing and spitting*» фокусують увагу на частому використанні насіння конопляних рослин місцевими жителями. Традиція жувати та спльовувати настільки популярна, що цим займається не те щоб кожен другий громадянин, а усі жителі, які впевнені у користі рослинби для здоров'я. *Pop.: Everyone in Bombay is chewing and spitting, chewing and more spitting, no problem, day and night also. Very good for health it is, plenty of chewing and full spitting* [6, с. 13].

Анафора – повтор слів, словосполучень і речень на початку фрагментів нової думки пожвавлює текст, додає енергії. В давньому випадку однаковий початок речень «*It smells*» створює ефект появи постійно нових запахів, які зводяться у єдину комбінацію, яка і створює той «присмак» і ту унікальну атмосферу країни з тисячі

запахів спецій, парфумів, квітів, побутового життєвого ритму населення, яка так подобалась головному герою. *Pop.: It smells of the stir and sleep and waste of sixty million animals, more than half of them humans and rats. It smells of heartbreak, and the struggle to live, and of the crucial failures and loves that produce our courage. It smells of ten thousand restaurants, five thousand temples, shrines, churches, and mosques, and of a hundred bazaars devoted exclusively to perfumes, spices, incense, and freshly cut flowers* [6, с. 2].

Фраза «no-one» показує байдужість влади до низького соціального рівня життя десятків тисяч людей, які просили милостиню та жили у картонних коробках серед міських хащ. *Pop: No-one drove the beggars from the streets. No-one banished the slum-dwellers* [6, с. 11].

Яскравим синтаксичним стилістичним прийомом можна назвати інверсію – порушення нормативного розташування членів речення з метою надання певним елементам нового семантичного або експресивного відтінку [1, с. 219]. Основна мета інверсії – досягти експресивного висловлення шляхом перестановки, не типової для даного типу компонентів.

Такими ж нещасним, як і щасливим зображений індійський народ за допомогою прийому інверсії. *Pop.: Painful as their lives were, they were free to live them in the same gardens and avenues as the rich and powerful* [6, с. 12]. Звороти «painful as their lives were» і «they were free to live» описують одразу дві сторони життя, повторюючи сам мотив «жити» по-різному – у радості чи печалі, приголомшливій бідності чи розкішному достатку, серед хащів чи в розкішних палацах – все те, що притаманно народу Індії.

Непевнене зізнання індійця, який продав знайомому туристу товар дещо завищеної ціни, для того щоб трохи заробити добре втілює прийом апосіопезис. Прийом полягає у незавершеності структури речення, раптовому перериванні думки [4, с. 75]. *Pop.: Well, now I am telling... that tola charras, the one I was selling to you in hotel* [6, с. 17].

Проаналізувавши вищенаведені приклади, можна стверджувати, що вживання стилістичних засобів виразності у англійському дискурсі прози, а саме у романах про країни Сходу створюють у реципієнта повноцінний художній образ східних країн, їх культури, побуту, традицій та соціальних устоїв. Реалії, вжиті у описі тієї чи іншої країни Сходу, одразу зближують з унікальними національними об'єктами та явищами, підкреслюючи неповторність та колорит. Лексичні засоби виразності, зокрема епітети та метафори, вносять свіжість та експресивність у описі природи та особливої атмосфери в азіатських містах, їх вулицях. Гіпербола підкреслює характерні риси характеру особистостей та архітектури, притаманні східним народам. Оксиморон та антонімічні пари слів розкривають контрастні сторони соціального життя населення. Стилійні засоби виразності підтримують загальний тон висловлення, зосереджують увагу на головному, підсилюють інтерес. Повтори дають уявлення про захоплення та рутинні справи жителів азіатських країн, анафора та інверсія висвітлюють головні філософсько-моральні ідеї, які є тисячолітньою культурною основою Сходу. Перспективами подальших досліджень вважаємо засоби актуалізації художнього образу Сходу.

Список використаної літератури:

1. Арнольд И. В. Стилистика. Современный английский язык: учебник для вузов. Москва, 2002. 384 с.
2. Бехта І.А. Оповідний дискурс в англійській художній прозі: типологія та динаміка мовленнєвих форм: автореф. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : 10.02.04. Київ, 2010. 36 с.
3. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської і української мов : навч. посіб. Вид.2-ге, перероб. і допов. Вінниця, 2011. 328 с.
4. Єфімов Л. П., Ясінецька О.А. Стилійстика англійської мови і дискурсивний аналіз : учб.-метод. посіб. Вінниця, 2004. 240 с
5. Golden A. *Memoirs of a Geisha*. Vintage books, 2005. 505 с. URL: <https://epdf.pub/memoirs-of-a-geishac0a040e2012ad6854a3bcc7c0c3242a279846.html> (дата звернення 20. 09. 2019).
6. Gregory D. *Shantaram*. Scribe Publications, 2003. 936 с. URL: <https://avidreaders.ru/download/shantaram1.html?f=fb2> (дата звернення 13. 09. 2019).

Olena Nazarenko, Ksenia Demenkova

Sumy State University

STYLISTIC MEANS OF CREATING AN ARTISTIC IMAGE OF THE EAST IN MODERN ENGLISH PROSE

Summary

The article deals with the analysis of stylistic means on the lexical and semantic levels in modern English prose pieces of literature, particularly in the novels «Shantaram» by R. Roberts and «Memoirs of Geisha» by A. Golden to find out ways of creating artistic image and reflection of national flair. The interest in the subject of the East and its culture remains relevant because the East has always been the opposite side of the West, with fundamentally different features of the society, culture and way of life. The article considers the classical examples of stylistic means and devices, such as culture-bound terms, metaphor, epithet, hyperbola, oxymoron, aposiopesis. Stylistic means emphasize modern English prose genre specificity oriented towards the embodiment of the Eastern image. The modern English prose is characterized by narrative style (provides the vivid description of the east society, nature), extensive vocabulary (the lexical units usage for determination of household items, cultural traditions, etc.), the interaction between the writer and the reader (an appeal for the philosophical ideas comprehension), deep psychologism of the artistic image. The modern writers convey contemporary ideas and describe important processes, such as changing social phenomena of human life, rapid shift of cultural and religious believes through the stylistic expressive means and devices, prompting the recipient to follow the line of thinking. Therefore, the correct interpretation of the use of stylistic means will provide a deeper insight into the author's idea, which is revealed through the embodiment of the artistic image. The significant influence of stylistic expressive means in the English prose on the creation of the artistic image of the Eastern countries is highlighted in this article.

Key words: *stylistic means, artistic image, the East, English literary discourse, national color.*

Назаренко, О.В. Стилiстичнi засоби втiлення художньоо образу сходу у сучасних англomовних творах прозової форми [Текст] / О.В. Назаренко, К.В. Деменкова // Актуальнi проблеми фiлологiї та перекладознавства. Збiрник наукових праць. - Хмельницький: Хмельницький нацiональний унiверситет, 2019. - № 18. - С. 20-24